

Pensar que no pensem.

Eudald CARBONELL

Tan senzill però alhora tan complicat. Les coses quotidianes se'ns tiren al damunt. No hi ha una percepció del que s'ha de fer, només el que s'ha de tirar endavant sigui com sigui. Carregats de responsabilitats. Moltes vegades fictícies, estirem com una parella de bous els problemes que nosaltres mateixos hem generat.

Poca gent s'atura a pensar, a reflexionar sobre el que fa o deixa de fer. Després no entén el que passa ni el que li passa; tot es fa confós i ens tornem a aferrar al que és més trivial. Aquesta és una malaltia de la població humana que cal guarir abans que sigui massa tard i que el gregarisme, com a manifestació etològica, torni a controlar les nostres relacions socials intraespecífiques.

Com sempre, què cal fer? En primer lloc reflexionar i preguntar-nos com és que ara, que la societat està alfabetitzada i que una majoria social ja ha tingut accés als estudis superiors, en lloc de decantar-nos per la reflexió i per la discussió com a mecanismes de socialització de la nostra espècie, adoptem actituds contemplatives i visions descriptives de la realitat, com si aquesta ens fos aliena i no hi poguéssim fer res.

Una vegada haguem pensat per què no pensem, obliguem-nos a preguntar per què fem això o allò i quin és l'objectiu de les nostres accions.

Fem-ho cada vegada que ens calgui prendre una decisió important. Aturem-nos i reflexionem, i en aquest procés anem prenent consciència de que som animals racionals.

Després, quan algú digui alguna cosa o ens expliqui una situació, preguntem-li com és que ens explica o ens descriu aquella situació, d'aquesta manera obliguem a tothom a pensar abans de parlar.

Aquest és un camí per convertir en pensadora la nostra comunitat.

Hem d'esperar que sorgeixin pensadors individuals o és millor que el pensador col·lectiu comenci a funcionar? Amb això vull dir senzillament que tots els humans tenim un cervell i diferents graus de coneixement, per la llei de la complementarietat som capaços de convergir en el pensament que, a la vegada, ens fa pensar.

És possible que s'hagin de canviar moltes coses per assolir una actitud de pensador –i per tant, crítica– envers el que som i el que fem. També és possible que s'hagin de canviar els sistemes socials perquè això no sigui ni una quimera ni una utopia sinó una pràctica realitzable. És possible que això necessiti una nova actitud revolucionària d'espècie.

Si això és possible, què esperem per començar a construir aquest intel·lectual col·lectiu que penso que tothom demana però que no gosem fer realitat?

En primer lloc, pensem que tot el que volem es pot fer realitat si ho desitgem, però és difícil si abans no prenem una actitud que ens allunyi de la covardia del fet quotidià i del que és descriptiu i banal. Segurament la por a reconèixer-nos com a Homo Sapiens ens allunya de la nostra pròpia construcció racional, potser és això el que ens fa por i amb aquesta excusa no tirem endavant.

Una ferma voluntat de parlar, un incontrovertit sentit del que és humà ens ha de moure cap a una nova realitat que ha de construir la nostra espècie pensant i sotmeten a la pràctica el nostre pensament. Pensem.

PUBLICAT AL DIARI "EL MUNDO", (Ed. CATALUNYA); 16 de NOVEMBRE de 2003